YÖNETMELİK

Millî Eğitim Bakanlığından:

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1- 9/9/2023 tarihli ve 32304 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliğinin 1 inci maddesinin başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Amaç ve kapsam"

"(2) Bu Yönetmelik; Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî ve özel okul öncesi eğitim, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında yürütülen ölçme ve değerlendirme faaliyetlerini; merkezî sistem sınavlarını, ulusal/uluslararası izleme araştırmaları ile ölçme değerlendirme merkezi müdürlüklerinin açılış, görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar."

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ı) ve (i) bentleri yürürlükten kaldırılmış, (l), (ö), (s), (u), (ü) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

"1) Konu soru dağılım tablosu: Öğretim programında yer alan konu ve öğrenme çıktıları/kazanımlarla soru sayılarının gösterildiği tabloyu,"

"ö) Okul geneli ortak yazılı sınav: Aynı ders ve sınıf düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin öğrenme düzeylerini ortak ölçütler doğrultusunda belirlemek amacıyla okul geneli yapılan sınavları,"

"s) Ölçme aracı: Öğretim programlarında ve değerlendirme çerçevelerinde yer alan alanlara ait öğrenme çıktılarına/kazanımlara/davranışlara öğrencilerin erişim düzeylerini belirlemek, gelişimlerini izlemek ve değerlendirmek amacıyla kullanılan araçları,"

"u) Ulusal izleme araştırması: Eğitim politikalarına veri sağlamak amacıyla farklı sınıf seviyelerinde öğrenim gören öğrencilerin örgün eğitimde farklı alanlarda edindikleri becerilerin ulusal düzeyde izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik yapılan çalışmaları,

ü) Uluslararası izleme araştırması: Eğitim politikalarına veri sağlamak amacıyla farklı sınıf seviyelerinde öğrenim gören öğrencilerin örgün eğitimde farklı alanlarda edindikleri becerilerin uluslararası düzeyde izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik yapılan uluslararası çalışmaları,"

"y) Ülke geneli ortak yazılı sınav: Bakanlıkça belirlenen sınıf düzeyleri ve derslerde öğrencilerin öğrenme düzeylerini ortak ölçütler doğrultusunda belirlemek amacıyla ülke geneli yapılan sınavları,"

MADDE 3- Aynı Yönetmeliğin 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 4- (1) Ölçme ve değerlendirmede aşağıdaki genel esaslar gözetilir:

a) Ölçme ve değerlendirme; öğrencilerin öğrenme süreçlerindeki gelişimlerinin izlenmesi, öğrenme ihtiyaçlarının belirlenmesi, öğrencilere geri bildirim sağlanması ve öğretim süreçlerinin bu doğrultuda geliştirilmesi amacıyla gerçekleştirilir.

b) Okul öncesi ve ilkokullarda herhangi bir ad altında sınav yapılamaz. Bu kademelerde ölçme ve değerlendirmenin temel amacı öğrencinin bilişsel, fiziksel, sosyal ve duygusal gelişim düzeylerinin süreç içerisinde izlenmesi ve desteklenmesidir.

c) Öğrencilerin başarısı, öğretim programındaki öğrenme çıktıları/kazanımlar esas alınarak dersin özelliğine göre yapılan ölçme ve değerlendirme uygulamalarından elde edilen kanıtlara göre tespit edilir.

ç) Ölçme uygulamalarında geçerlik, güvenirlik ve kullanışlılık açısından uygun ölçme araçları kullanılır. Ölçme aracının özelliğine göre cevap anahtarı, dereceli puanlama anahtarı, dereceleme ölçeği ya da kontrol listeleri kullanılır.

d) Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim ve öğretimlerine devam eden öğrencilere yönelik ölçme değerlendirmede BEP esas alınır.

e) Sınav, ölçme değerlendirme ve yerleştirme işlemleri; güvenirlik, gizlilik ve tarafsızlık ilkeleri çerçevesinde yapılır.

f) Sınavlar adaylara/öğrencilere aynı ya da farklı sorularla aynı anda veya farklı zamanlarda uygulanabilir.

g) Ölçme ve değerlendirme uygulamalarından elde edilen sonuçlar; öğrenciler, sınıflar, okullar veya iller arasında sıralama, karşılaştırma ya da kıyaslama yapmak amacıyla kullanılamaz.

ğ) Ölçme ve değerlendirme faaliyetleri, Bakanlıkça uygun görülen dijital sistemler ve araçlar kullanılarak kısmen veya tamamen elektronik ortamda yürütülebilir.

h) Soru hazırlama ve değerlendirme süreçlerini desteklemek ve bu süreçlerin etkinliğini artırmak amacıyla Bakanlıkça uygun görülen yapay zekâ araçları kullanılabilir."

MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin üçüncü bölümünün başlığı "Sınav Uygulama Esasları ve Ortak Yazılı Sınavlar" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (ç), (d), (f), (g) ve (ı) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkranın (b) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

"a) Sınav, öğrencilerin öğrenme çıktısı/kazanım ve beceri edinme düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılır."

"ç) Okullarda sınavlar Bakanlıkça belirlenen takvim doğrultusunda gerçekleştirilir. Bu takvim doğrultusunda sınav tarihleri öğretim yılı başında okullar tarafından e-Okuldan ilan edilir. Ancak mücbir sebeplerle sınavların belirtilen tarihlerde yapılamaması durumunda Valiliklerce sınav tarihleri değiştirilebilir. Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarından, yoğunlaştırılmış eğitim programı uygulanan sınıflar ile işletmelerde mesleki eğitime öğrenci gönderilen sınıflarda ve mesleki eğitim merkezlerinde sınav tarihleri ilgili okul/kurumlarca belirlenir. Sınavlarla ilgili gerekli tedbirler okul müdürlüklerince alınır.

d) Uygulamalı sınavlar hariç, öğretmenlerin ortak değerlendirme yapabilmelerine imkân vermek üzere birden fazla şubede okutulan derslerin sınavlarının ortak yapılması esastır. Bu sınavların şube ve sınıflar bazında analizleri yapılır. Konu ve öğrenme çıktısı/kazanım eksikliği görülen öğrencilerin durumları, ders öğretmeni ve eğitim kurumu sınıf/alan zümreleri tarafından yeniden değerlendirilir."

"f) Okullarda yapılacak ortak yazılı sınavların soruları konu soru dağılım tablosuna göre hazırlanır. Bakanlıkça her dönem için konu soru dağılım tabloları yayımlanır. Bakanlıkça yayımlanmayan sınıf ve derslere ait konu soru dağılım tabloları il sınıf/alan zümreleri tarafından Ölçme Değerlendirme Merkezi Müdürlüğünün görüşü alınarak oluşturulur.

g) Ülke geneli ortak yazılı sınavlar hariç, okullarda yapılan tüm sınavlar cevaplarını öğrencilerin oluşturduğu ve farklı bilişsel düzeyde öğrenme çıktılarını/kazanımları ölçen maddelerden oluşan yazılı yoklama şeklinde yapılır."

"ı) Türkçe/Türk dili ve edebiyatı ile yabancı dil derslerinin sınavları; dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini ölçmek için yazılı ve uygulamalı olarak yapılır. Ülke geneli ortak yazılı sınav yapılması durumunda sınavın uygulamalı kısmı okul tarafından yapılır ve iki sınav birlikte değerlendirilir."

MADDE 6- Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ülke geneli ortak yazılı sınavlar

MADDE 6- (1) Ülke geneli ortak yazılı sınavlarla ilgili aşağıdaki esaslara uyulur:

a) Bakanlıkça belirlenen sınıf düzeyi ve derslerden ülke geneli ortak yazılı sınav yapılabilir. Ülke geneli ortak yazılı sınavın hangi sınıf düzeylerinde ve hangi derslerden yapılacağı öğretim yılı başında ilan edilir.

b) Bakanlık tarafından ortak yapılması kararlaştırılan sınavların dışında kalan sınavlar okul geneli ortak yazılı sınav olarak yapılır.

c) Ülke geneli ortak yazılı sınavlar için Genel Müdürlük tarafından konu soru dağılım tablosu hazırlanır ve öğrencilere duyurulur.

ç) Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim ve öğretimlerine devam eden öğrencilere yönelik ölçme ve değerlendirmede BEP esas alınır.

d) Ülke geneli ortak yazılı sınavların hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesine ilişkin iş ve işlemler Genel Müdürlük tarafından belirlenir."

MADDE 7- Aynı Yönetmeliğe 6 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bölüm eklenmiş ve diğer bölümler buna göre teselsül ettirilmiştir.

"DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ulusal ve Uluslararası İzleme Araştırmaları

Ulusal izleme araştırmaları

MADDE 6/A- (1) Eğitim politikalarına veri sağlamak amacıyla farklı sınıf seviyelerindeki öğretim programlarında yer alan öğrenme çıktıları/kazanımlar veya becerilerin izlenmesi, değerlendirilmesi ve geliştirilmesine yönelik Bakanlıkça ulusal düzeyde izleme araştırmaları yürütülür.

(2) Ulusal izleme araştırmaları elektronik ortamda, basılı olarak veya Bakanlıkça uygun görülen diğer yöntemlerle gerçekleştirilebilir.

(3) Öğrencilerin başarılarını etkileyen etmenlerin belirlenmesi amacıyla bağlamsal değerlendirmeler yapılabilmesi için anketler/ölçekler uygulanabilir.

(4) Ulusal izleme araştırmaları kapsamında aşağıda yer alan araştırmalar yürütülür:

a) Akademik Becerilerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi (ABİDE) Araştırması ili temsil edecek örneklem üzerinden iki yıllık döngüler hâlinde uygulanır.

b) Dört Beceride Türkçe Dil Gelişimi İzleme Araştırması ülkeyi temsil edecek örneklem üzerinden iki yıllık döngüler hâlinde uygulanır.

c) Okul Tabanlı İzleme Araştırması ülkeyi temsil edecek örneklem üzerinden Genel Müdürlükçe belirlenen sınıf düzeyleri ve derslerde her yıl uygulanır.

ç) Okuryazarlık becerilerine yönelik izleme araştırmaları ülkeyi temsil edecek örneklem üzerinden iki yıllık döngüler hâlinde uygulanır.

(5) İhtiyaç olması hâlinde Bakanlıkça ulusal düzeyde farklı izleme araştırmaları yürütülebilir.

(6) Eğitim ve öğretimi uzun süreli etkileyecek salgın hastalık, doğal afet ve benzeri mücbir sebeplerin yaşanması durumunda; ulusal izleme araştırmalarının işleyişine dair alınacak tedbirler ile uygulamaya ilişkin hususlar Bakanlıkça belirlenir.

Uluslararası izleme araştırmaları

MADDE 6/B- (1) Eğitim politikalarına veri sağlamak amacıyla farklı sınıf seviyelerindeki öğretim programlarında yer alan öğrenme çıktıları/kazanımlar veya becerilerin uluslararası düzeyde izlenmesi, değerlendirilmesi ve geliştirilmesine yönelik Bakanlıkça uluslararası izleme araştırmaları yürütülür.

(2) Uluslararası izleme araştırmaları elektronik ortamda, basılı olarak veya uygun görülen diğer yöntemlerle gerçekleştirilebilir.

(3) Uluslararası izleme araştırmaları kapsamında aşağıda yer alan araştırmalar yürütülür:

a) Uluslararası öğrenci değerlendirme programı (PISA) Genel Müdürlük tarafından uygulanır ve uluslararası raporla eşzamanlı olarak ulusal rapor yayımlanır.

b) Uluslararası matematik ve fen eğilimleri araştırması (TIMSS) Genel Müdürlük tarafından uygulanır ve uluslararası raporla eşzamanlı olarak ulusal rapor yayımlanır.

(4) Bakanlıkça uygun görülmesi hâlinde, farklı uluslararası izleme araştırmalarına katılınabilir veya yeni uluslararası araştırmalar yürütülebilir.”

MADDE 8- Aynı Yönetmeliğin 7 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 9- Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 10- Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 11- Aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 12- Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 13- Aynı Yönetmeliğin 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkranın (c) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

“a) Ülke geneli ortak yazılı sınavları koordine etmek ve sonuçlarını değerlendirmek.”

MADDE 14- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 15- Bu Yönetmelik hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.